

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Lucie Šarkadyová

Identifikační číslo studenta: 83927911

Typ studijního programu: doktorský

Studijní program: Filozofie

Studijní obor: Filozofie

Identifikační čísla studia: 381013

Název práce: Okamžik a autorství ve fotografii

Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky (21-UFAR)

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: prof. Mgr. Miroslav Petříček, Dr.

Oponent(i): Mgr. Ondřej Váša, Ph.D.

doc. Robert Silverio, Ph.D.

Datum obhajoby: 12.05.2020 **Místo obhajoby:** Praha

Hlasování komise: prospěl/a: 5 neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby: Mgr. Šarkadyová představila svou disertační práci, jejímž tématem bylo prozkoumat zkušenost autora a to jak fotografie proměňuje naše vnímání života.

Oponent Dr. Váša položil otázku, proč autorka, přestože ji četla, nepracovala více se Světlou komorou Rollanda Barthes. Vzhledem k tématu života by bylo zajímavé se podívat i na téma smrti, které s fotografií rovněž souvisí. Dále položil otázku po přítomnosti uměleckosti v procesu fotografování. Třetí otázka se týkala toho, zda pokud by dítě umělo zacházet s fotoaparát, nakolik by se tím stalo dospělým, jelikož používá dospělou technikou dospělým způsobem, jde pak o dětský obraz světa?

Oponent Doc. Silverio práci vytkl, že čtenář nemusí rozumět výběru autorů, se kterými se Mgr. Šarkadyová rozhodla pracovat. Druhá výtká se vztahuje k tomu, že téma autorství se v práci poněkud vytrácí, na úkor tématu času, což oponenta překvapuje. Oponent by očekával představení různých pojetí času, práce se jinak věnuje téměř výhradně Bergsonovi..

Mgr. Šarkadyová osvětlila výběr autorů poukazem na téma života. Rolland Barthes z tohoto pohledu nebyl pro koncepci práce důležitý, jelikož se věnuje spíše tématu diskurzu nebo reklamní fotografii. Rovněž volba Bergsonova pojetí času je pro práci důležité s ohledem na téma života.

Dr. Váša i Doc. Silverio uvedené důvody uznali. Dr. Váša se zeptal na vztah mezi předporozuměním fotografií a jejím emociálním vyzněním.

Mgr. Šarkadyová souhlasila s tím, že abychom mohli rozumět fotografii, potřebujeme určité, často kulturní, předporozumění, přesto však na určité úrovni má obraz moc působit, i pokud tento kontext neznáme. Pokud jde o otázku umění a fotografie, Mgr. Šarkadyová, uvedla, že jde o otázku velmi rozsáhlou, a proto se rozhodla ji nechat stranou své práce.

K tématu fotografie dětského světa Mgr. Šarkadyová uvedla, že nejde jen o to, jak zacházíme s fotografickým zařízením, ale rovněž také o naše fyziologické možnostech. Příklad dítěte byl v tomto míněn právě jako příklad toho, že organizace našeho těla se bude projevovat na tom, jak k fotografii budeme přistupovat a jakým tématům se budeme věnovat.

Následně Mgr. Šarkadyová přistoupila k další otázce, k tématu autorství, kterému v práci nebylo dáno dostatek prostoru. Uznala, že toto je dáno genezí práce a že název je v tomto ohledu možná lehce zavádějící.

Doc. Silverio i Dr. Váša uvedli, že jejich otázky byly odpovězeny.

V rámci diskuse Dr. Švec položil otázku, zda by případným záměrem práce nemohlo být právě opuštění otázky vztahu mezi fotografií a uměním, která byla relevantní v druhé polovině 19. století, kdy došlo k velkému oddělení mezi vědou a uměním, v termínech subjektivity a objektivity, kdy ideálem bylo objektivní poznání, které nebude kontaminováno vlastním já. Dr. Švec si tedy klade otázku, zda otázka vztahu mezi uměním a fotografií není téma, jehož předpoklady se dnes již neukazují jako tak neotřesitelné jako tehdy. Práce by tedy mohla rekonstruovat tyto historické předpoklady a opustit tuto otázku.

Mgr. Šarkadyová uvedla, že na jednom místě své práce se tomuto tématu věnovala v souvislosti s výtkou, že Muybridge znemožnil vnímání fotografie jakožto umění, a souhlasila s návrhem Dr. Švece.

Prof. Thein zmínil zajímavý aspekt předložené dizertace. Je to první dizertace s fotografiemi autorky. Položil otázku týkající se fotografie a kombinované techniky, 2 fotografie na s. 111 doplňuje poznámka pod čarou věnovaná procesu vzniku pomocí kyanotypií. Prof. Theina by zajímalo, jak dalece je možné předvídat výsledek působení zmíněných komponent, s jejichž pomocí byl výsledný obraz vytvořen, právě i s ohledem na téma autorství.

Mgr. Šarkadyová uvedla, že z praktického hlediska záleží na tom, s jakými materiály autor pracuje a jakou s nimi má zkušenost. Pokud jde o kyanotypii, tato technika je poměrně předvídatelná. Konečně zmínila určitou nepředvídatelnost, která spíše souvisí s procesem vzniku výsledného obrazu, za kterým často stojí např. dvouměsíční proces, kdy není zprvu jasné, který krok bude poslední.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. Karel Thein, Ph.D.
Členové komise:	doc. Mgr. Josef Fulka, Ph.D.
	prof. Mgr. Miroslav Petříček, Dr.
	prof. Dr. phil. Josef Vojvodík, M.A.
	Mgr. Ondřej Švec, Ph.D.